

KÖZBESZERZÉSI INTERJÚ

Interjú Dr. Hubai Ágnessel, a Közbeszerzési Tanácsadók Országos Szövetségének elnökével

1. Mióta foglalkozik közbeszerzésekkel, hogyan vezetett az útja erre a területre?

2002-ben az Európai Bizottság Bővítési Főigazgatóságának irodája, a TAIEX, Regionális Képzési Programot indított magyar szakértőknek. A választható jogterületek között szerepelt a közbeszerzés, amelyről akkor szinte semmit sem tudtam. A többi téma nem igazán vonzott, ezért erre a képzésre jelentkeztem. A Program keretében megismerkedtünk az uniós közbeszerzés fejlődésével, az irányelvekkel, az Európai Bíróság ítéleteivel, és nagyon hasznos gyakorlati ismereteket is kaptunk. Megtetszett a közbeszerzés, és azóta sem bántam meg, hogy ezt választottam. 2003-ban hatályba lépett a 2003. évi CXXIX. törvény, amely a jogharmonizációra tekintettel már azokat az előírásokat tartalmazta, amelyeket tanultam. Először oktattam az új ismereteket, majd elkezdtem eljárásokat lebonyolítani.

2. Ön a Közbeszerzési Tanácsadók Országos Szövetsége (KÖSZ) elnökségének elnöke és tagja a Felelős Akkreditált Közbeszerzési Szaktanácsadók Szakmai Testületének. Mi a küldetése a KÖSZ-nek és milyen céllal jött létre a FAKSZ Szakmai Testület?

A KÖSZ 2004-ben jött létre. Célja elsősorban az, hogy tagjainak a szakmai ismereteit bővítse, segítséget nyújtson a gyakorlati munkájukhoz, lehetőséget biztosítson a tapasztalatcserére, az együttgondolkodásra. 16 év hosszú idő, azt mutatja, hogy a közbeszerzéssel foglalkozó szakemberek számára fontos a naprakész ismeretek elsajátítása, és igény van arra is, hogy a szakmai problémákat egymás között meg tudják beszélni. Az utóbbi 5 évben háromszorosára nőtt a tagjaink száma, amely sok aktív tagunk és az elnökség munkájának köszönhető. Legismertebb a Közbe-Szerda rendezvényünk, amelyen nem csak a tagjaink vesznek részt. Az utóbbi hónapokban online tartottuk az előadásokat, így viszont sokkal több vidéki tanácsadó tudott részt venni a rendezvényeken. Ezt akkor is szeretnénk majd folytatni, ha újra lehet személyes jelenlétű képzéseket tartani. Nagyon jó a kapcsolatunk a közbeszerzés állami

szereplőivel, így rendszeresen eljuttatjuk hozzájuk tagjaink véleményét, javaslatait a közbeszerzési jogszabályokkal, a gyakorlatban felmerülő problémákkal kapcsolatban. Ezt a tájékoztatást kiemelten fontosnak tartjuk. Szeretnénk erősíteni a munkacsoportjaink tevékenységét, amelyek egy-egy speciális területtel, többek között a fenntartható közbeszerzéssel is foglalkoznak. A FAKSZ Szakmai Testületet a közbeszerzésekért felelős miniszter hozta létre, jogszabályi előírás alapján. Nagy megtiszteltetés a számunkra, hogy a testületbe a KÖSZ, mint önszerveződő szakmai testület, két főt delegálhatott. Ennek a testületnek az a feladata, hogy figyelemmel kísérje a felelős akkreditált közbeszerzési

szaktanácsadók szakmai munkáját, a feladataikra, eljárásukra vonatkozó szabályozás érvényesülésének alakulását. Számos gyakorlati problémát, értelmezési kérdést jeleztünk már és beszélünk meg ezeken az üléseken. Bízunk benne, hogy a tanácsadók véleményének közvetítésével segíteni tudjuk a jogalkotók és a jogalkalmazók munkáját. A testületnek több, más szervezet által delegált, illetve a FAKSZ Testület által a Közbeszerzések Tanácsába delegált tagja is egyesületünk tagja, erre nagyon büszkék vagyunk.

3. Jelentős közbeszerzési szakmai tapasztalattal rendelkezik, oktatói és szerzői tevékenységével is támogatja a szakmát. Milyen eredményeire gondol vissza legszívesebben?

2003-tól 2013-ig oktattam a DFT Hungária Kft. által szervezett OKJ-s közbeszerzési referens képzésen. Több, mint ezren vettek részt ezeken a tanfolyamokon. Gyakran találkozom olyan szakemberekkel, akikre én ugyan már nem emlékszem, de jelzik, hogy nálam kezdtek tanulni a szakmát. Ez nagyon jó érzés. Szeretek oktatni, szerencsére erre folyamatosan lehetőségem is van. És szívesen gondolok vissza a legelső szakkönyvemre, amelynek megírása 2004-ben nagyon nagy munkát jelentett.

4. Hogyan látja a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók helyzetét, mik a szakma legfőbb kihívásai? Mit tanácsolna azoknak, akik szimpatizálnak a közbeszerzési joggal és ki szeretnék próbálni magukat a gyakorlatban is ezen a pályán?

Megítélésem szerint a közbeszerzéssel foglalkozó szakemberek és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók számára a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy meg tudjanak felelni a változó jogszabályi környezetnek, a változó, és néha ellentétes joggyakorlatnak, a hazai, illetve az uniós ellenőrzések által támasztott követelményeknek, miközben meg kell felelniük az ajánlatkérők elvárásainak is, és a beszerzések célját is szem előtt kell tartaniuk. Nem egyszerű feladat. Gyakran kell a közbeszerzés tárgya szerinti, illetve a pénzügyi szakterülethez tartozó kérdésekkel is foglalkozniuk, így a velük szemben támasztott elvárások többször túlmutatnak a közbeszerzési jogszabályok ismeretén. Úgy gondolom, jobban kellene tudatosítani a gyakorlatban, hogy a közbeszerzési eljárás egy csapatmunka, és erősíteni kellene a Kbt. által előírt egyéb

szakterületért felelős, az eljárásban részt vevő szakemberek felelősségét is. 2015 előtt a tanácsadók munkája általában véget ért a szerződés megkötésével, most azonban már aktívan részt kell venniük a szerződések módosításában és a teljesítés során is. Új területek jelennek és erősödnek meg a közbeszerzésben, mint az innováció, a körforgásos gazdaság, az életciklus költségek, amelyekkel legalább egy minimális szinten meg kell ismerkedniük. De mindenkit arra biztatok, aki szimpatizál a közbeszerzéssel, hogy próbálja ki magát ezen a területen. Nagyon kreatív munka, és sok a sikerélmény. Jó érzés végigmenni azokon az utcákon, vagy megnézni azokat az épületeket, amelyek beszerzésében részt vettünk. A mi munkánk eredménye is „kézzel fogható”.

5. Ön szerint az utóbbi pár évben mely rendelkezések voltak leghasznosabbak a szakmának, és melyekettek legjobbat a közbeszerzéseknek?

Megítélésem szerint a közbeszerzésben a legnagyobb változást az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer bevezetése hozta. Ez meggyorsítja és könnyebbé is teszi a tanácsadók munkáját. El sem tudom képzelni, milyen módon bonyolítanánk az eljárásokat most a járvány idején, ha ez a rendszer nem működne.

6. Szilárdan hiszünk abban, hogy a fenntarthatósági szempontok érvényesítésének ösztönzéséért érdemes dolgozni. Véleménye szerint a fenntarthatósági szempontok alkalmazása az eljárások során mennyivel drágítja meg/hosszabbítja meg az eljárások lefolytatását?

Teljes mértékben egyetértek, a fenntarthatósági szempontoknak nagyobb szerepet kellene kapnia az eljárásokban. Megítélésem szerint az ehhez szükséges szakmai tudás hiányzik az ajánlatkérők többségénél, illetve a már említett változó környezetben az ajánlatkérők inkább a jól bevált feltételeket alkalmazzák, félve az esetleges jogorvoslati eljárásoktól vagy a támogatások visszafizetésétől. Bár számos uniós és hazai segédanyag készült, ezeket kevesen ismerik. Pozitív előrelépést jelent, hogy a Közbeszerzési Hatóság által kiírt ilyen témájú pályázatokon egyre többen vesznek részt. Több éve kapok felkérést a Közbeszerzési Nívódíj pályázat bírálóbizottságában való részvételre, és úgy látom, fenntarthatósági feltételekkel és célokkal is lehet eredményes eljárásokat lefolytatni. Bár számos

környezetbarát termék, szolgáltatás ára magasabb még az ilyen jellemzőkkel nem bíró beszerzéseknél, ha a piac ezek megrendelése felé mozdulna el, akkor az árak is csökkennének. Az élelciklus költségek értékelésének elterjedése is sokat javítana a helyzeten. A fent említett pályázatok pedig azt mutatják, hogy egy-egy jó megoldással még költségeket is meg lehet takarítani. Úgy gondolom, az eljárásokat a fenntartható szempontok alkalmazása csak az első beszerzéseknél hosszabbítaná meg, de ha kialakulna a gyakorlat, és rendelkezésre állna a megfelelő szakértelem, akkor ez már nem jelentene idővesztést. Sajnos ezen a téren a gyakorlatnak még fejlődnie kell, pedig az Európai Unió már a körforgásos gazdaságra való átállást sürgeti, amelyben a közbeszerzésnek is nagy szerepe van.

7. Mivel foglalkozik legszívesebben szabadidejében? / Hogyan pihen ki egy fárasztó munkahetet?

Sokat olvasok, havonta 3-4 könyvet. Igyekszem legalább háromszor sportolni hetente, sajnos most csak online edzéseken tudok részt venni. Sokat túrázom, ritka az olyan hétvége, amikor nem indulunk útnak. Gyakran jártam színházba is, és bár hiányzik a „személyes varázs”, most sokkal több előadást tudok online megnézni. Nyáron a kertem tartom rendben, és ha csak tehetem, megyek úszni a Balatonba. És alig várom már, hogy végre utazhassak!